

СУТНІСТЬ ПІВНІЧНОАТЛАНТИЧНОГО ДОГОВОРУ. ПРИНЦИПИ ПОЛІТИКИ ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ НА ПЛАТФОРМІ НАТО

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Проаналізовано сутність Північноатлантичного договору та принципи політики євроатлантичної безпеки на платформі НАТО.

Ключові слова: НАТО, Північноатлантичний договір, ООН.

Abstract

The essence of the North Atlantic Treaty and principles of Euro-Atlantic security policy on the NATO platform are analyzed.

Keywords: NATO, North Atlantic Treaty, United Nations.

Вступ

У 1949-му році, внаслідок нездатності ООН забезпечити мир у світі, тоді, коли СРСР ветовав багато постанов Ради безпеки цієї організації було створено Організацію Північноатлантичного договору [1]. Країни об'єднуються для захисту миру і безпеки у відповідності до Статуту ООН. Текст договору написано чітко та широко так, що з 1949-го року він не був змінений. Північноатлантичний договір складається з преамубли та 14 статей, які регулюють зобов'язання країн-членів Альянсу. Наразі організація включає 29 членів. Та ще очікує на вступ Північна Македонія, яка стане 30 країною-членом НАТО.

Результати дослідження

Головною причиною утворення НАТО – це початок Холодної війни, а також загострення відносин між двома політико-економічними системами. НАТО було створено як союз незалежних держав об'єднаних загальною зацікавленістю у збереженні миру та захисті своєї свободи на засадах політичної солідарності, забезпечення адекватної оборони з метою утримання і у випадку необхідності відведення будь-якої форми розв'язання проти них агресії [2]. Створений у відповідність із статтею 51 Статуту ООН, яка підтверджувала невід'ємне право держав на індивідуальну або колективну оборону, Північноатлантичний Союз є співтовариством вільних держав, єдиних у своїй рішучості зберегти власну безпеку, на засаді надання один одному взаємних гарантій, та забезпечення стабільних відносин з іншими державами.

Організація Північноатлантичного договору має таку структуру, яка дозволяє здійснити всі цілі НАТО. Вона є міжурядовою організацією, в рамках якої країни-члени зберігають повний суверенітет і незалежність [3]. Ця організація являє собою форум, на якому вони проводять спільні консультації з будь-яких проблем та приймають рішення з політичних та воєнних питань що стосуються їх безпеки.

Діяльність НАТО зосереджена на таких основних напрямках:

- здійснення миротворчих операцій з метою врегулювання конфліктів та забезпечення пост-конфліктного будівництва;
- боротьба з міжнародним тероризмом, розповсюдженням зброї масового знищення, нелегальним обігом наркотичних речовин, торгівлею людьми, незаконним відмиванням грошей;
- впровадження міжнародних освітніх та наукових програм;

- надання гуманітарної допомоги країнам, постраждалим від стихійних лих та техногенних катастроф;
- сприяння демократичному розвитку країн, забезпеченню дотримання основоположних прав людини, боротьбі з корупцією, ефективному функціонуванню механізмів державного управління.

Після завершення холодної війни Альянс перебрав на себе нові ключові завдання, як-то зміцнення безпеки шляхом заохочення партнерських відносин з усіма демократичними країнами Європи до Кавказу та Центральної Азії [4]. У відповідь на зміни, що сталися у загальному середовищі безпеки, Альянс також перебрав на себе додаткову відповідальність. Це, зокрема, подолання нестабільності, що походить від регіональних та етнічних конфліктів на території Європи, та загроз, що виникають поза межами євроатлантичного регіону.

Висновки

Головною метою НАТО є захист свободи і безпеки всіх її членів політичними та військовими засобами відповідно до Статуту ООН. З самого початку існування Альянс працює над установленням справедливого і тривалого мирного порядку в Європі на засадах загальних демократичних цінностей, прав людини та верховенства права. Ця головна мета Альянсу наповнилась новим змістом по закінченні холодної війни, оскільки вперше у повоєнній історії Європи перспектива її досягнення стала реальністю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Корнієнко В. О. Україна в Європі і світі. Навчальний посібник [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://kornienko.vk.vntu.edu.ua/file/d8372b0638b27846b1727dbd6fd6e524.pdf>
2. «Історія створення НАТО: цілі та структури» [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.ji.lviv.ua/n77/texts/Istoriya_stvorenniya_NATO.htm
3. «Діяльність Північноатлантичного Альянсу» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://golos.kyivcity.gov.ua/content/nato.html?PrintVersion>
4. «Створення НАТО та становлення блокового протистояння» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://uanato.info/1-natohistory.asp>
5. Корнієнко В. О. Партийна ідеологія: система цінностей, або синдром «суспільної кататонії»? [Текст] / В. О. Корнієнко, С. Г. Денисюк, О. В. Буряченко // Гілея : збірник наукових праць [гол. ред. В. М. Вашкевич]. — К. : ВІР УАН, 2017. — Вип. 117. — С. 253–269.
6. Корнієнко В. О. Реалізація ідеалу соціально-правової держави в українському суспільстві [Текст] / В. О. Корнієнко // Право України : юридичний журнал. — 2001. — № 2. — С. 47-53.
7. Корнієнко В. О. Політичний ідеал як проблема вибору [Текст] / В. О. Корнієнко // Людина і політика : український соціально-гуманітарний журнал. — 2001. — № 2. — С. 139-150.
8. Корнієнко В. О. Лобіювання як засіб реалізації політичних інтересів [Текст] / В. О. Корнієнко, С. П. Годний // Innovative solutions in modern science. - Dubai : ТК Meganom, 2017. - № 1(10). - С. 19-25.
9. Ващенко К. О. Політологія для вчителя [Текст] : навчальний посібник / К. О. Ващенко, В. О. Корнієнко. - Київ : Вид-во імені М. П. Драгоманова, 2011. - 406.

Чухомець Михайло Михайлович — студент групи ЗПІ-176, факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, email: chukhomets.m@gmail.com.

Корнієнко Валерій Олександрович — кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Chukhomets Mikhail M. — Department Information Technologies and Computer Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: chukhomets.m@gmail.com.

Kornienko Valeriy O. — Candidate of Historical Sciences, PhD (Political Science), Head of the Department of Social and Political Sciences, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.